

Статията е публикувана в списание „Детска градина“

брой 3 от 2022 година

Начало Новини Абонамент Каталог Съдържание Обява Подбрани статии Контакти

СПИСАНИЕ "ДЕТСКА ГРАДИНА"

Двумесечно научно-методическо списание.
Списанието е собственост и издание на „ОбразованиеВК“ - ЕООД
ISSN 2535-0706

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

- > **Главен редактор** – проф. д-р Ирина Колева
- > **Отг. секретар** - Венцислав Крумов
- > **Членове:** доц. д-р Теодора Вълова, доц. д-р Елена Петкова, доц. д-р Мирена Легурска, доц. д-р Йордан Банев, д-р Галина Благомилова, Елена Витанова, Лало Каменов, Анна Ангелова, Зоя Цветкова, Атанаска Христова, Гинка Атанасова, Златина Маринчева

БРОЙ 3/2022 Г.

МАЙ - ЮНИ

Съдържание

ПОЗИЦИЯ

Стела Папазова – Книгата в живота на детето

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Вярка Рангелова – Интерактивните презентации – игри в детската градина

Марияна Караиванова - Power Point презентациите като средство при планиране и провеждане на

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА

Гр. София – 1373

Пощенска кутия № 95

Педагогическо издателство
„Образование“

Венцислав Димитров

Интерактивните презентации-игри в детската градина

Вярка Георгиева Рангелова, старши учител в ДГ „Знаме на мира“, гр. Балчик

Resume: Interactive presentation – powerful tool for teaching in kindergarten. In the interactive presentation are used triggers and hyperlinks which make the content manageable by children. They think they control what and when to happen and this increases their motivation for studying. I present some interactive presentations made by me and sounded by children with whom I work. And a small tutorial in You Tube (made by me) how to use triggers in Power Point.

Приложението на мултимедийни презентации в процеса на педагогическото взаимодействие в детската градина предоставя на педагога мощно средство за постигане на образователни и възпитателни цели.

Интерес представлява възможността презентацията да даде на децата по-цялостна картина на света като им представи не откъслечни рамкирани знания

по определено образователно направление, а по-скоро да предложи на децата материал за формиране и активизиране на представи, които те биха използвали при анализ и оценка на ситуация от реалния си практически живот, където възникналите проблеми изискват комплексно решаване, при което децата използват целия свой опит, без значение дали това означава да комбинират натрупани представи и умения по време на педагогическото взаимодействие в две, три или повече образователни направления.

Съдържанието на презентацията трябва да е съобразено с възрастовите особености на децата, да отговаря на държавния образователен стандарт. Наличието на писмен текст в слайдовете трябва да бъде сведено до минимум (най-добре да няма писмени текстове). Използваните изображения трябва да са с добро качество. Да не се променят размерите на изображението, без да се запази пропорцията между оригиналната му височина и широчина. Запазването на пропорцията гарантира, че изображенията няма да изглеждат като отразени от кривите огледала в габровския музей на хумора и сатирата. Аудиофайловете, които се вграждат в презентацията да бъдат с добро качество. Говорещият да има ясна дикция и приятен тембър. Вградените анимации, видео и музика да улесняват работата на децата, да допринасят за по-пълноценното решаване на поставените задачи и да не са самоцелно вмъкнати.

За да отговаря напълно презентацията на поставените от учителя цели и да е съобразена напълно с децата, пред които ще бъде показвана, най-удачно е учителят сам да създаде презентациите, които ще използва.

Най-ценна за целите на обучението е интерактивната презентация. В нея се включват изображение, видео, анимация, аудио, превключватели и хипервръзки. (За това как се използват превключватели в Power Point можете да видите кратък урок, създаден от мен, в YouTube на адрес: <http://bit.ly/prevkliuchvateli>.) Основен принцип тук е диалогичността. Интеракцията на детето със съдържанието на презентацията е най-съществената характеристика на интерактивната презентация. Този вид презентация изисква най-много предварителна подготовка, но трудът и времето си заслужават, като се имат предвид

възможностите на интерактивната презентация за постигане на образователни, възпитателни и развиващи цели. С използването на такава презентация децата се превръщат в активен субект в образователния процес, а учителят – в техен партньор.

Интерактивните презентации-игри са иновативен продукт, тъй като:

1. Благодарение възможностите на информационните технологии в презентациите-игри детето има възможност да види изображения, анимации, видео клипове; да чуе задачи и инструкции към тях, песнички, кратки приказки, оценки на работата си и поощрения; да управлява своето темпо на учене, последователността на своите действия и непосредствено да вижда и оценява резултатите от тях.

2. Децата приемат ролята на активни участници в образователния процес.

3. Интерактивните презентации-игри могат да бъдат ефективно средство за развитие на детето или ученика както при работа на детето с тях съвместно с учителя, така и при самостоятелна работа на детето, а и при обучение в електронна среда и работа на детето в домашни условия заедно с родителите му.

4. Децата възприемат работата си по презентациите-игри като забавна и приятна и имат висока мотивация за учене като средство за изпълнение на игровата задача. Ученето не е цел, а – средство за постигане на целта.

5. Работата с такава презентация-игра е лесна за многократно повторение и не изисква допълнителен разход на труд за планиране, организиране и създаване на образователни задачи. Веднъж създадена такава презентация може да се ползва както многократно с едни и същи деца, така и многократно с децата от различните випуски. Както от един и същи учител, така и от други учители.

6. Не се изисква специален софтуер, за да бъдат използвани. Достатъчно е наличието на интернет.

7. Във всяка от презентациите-игри са използвани ярки, качествени изображения – привлекателни за децата и тематично подбрани така, че да предоставят възможност за множество междупредметни връзки, осъществявани

чрез обсъждане на изобразените предмети или явления, което може да бъде инициентирано както от учителя, така и от самите деца.

8. Повишават самооценката на децата, увереността в собствените сили, мотивацията им, активизират любознателността им и те започват да задават много въпроси.

9. Създават висока емоционална наситеност на процеса на работа и така стимулират по-лесно и по-добро усвояване на знания и умения.

10. В повечето от тях е вплетен кратък сюжет, създаден от автора на самите презентации, който цели обединяване на продукта в едно цяло, но и развиване на допълнителни умения – развиване на емпатия, умения за запознаване с нови хора и за самопредставяне, опознаване поведението на конкретни животни през пролетта и др.

11. Идеята, задачите и структурата на продукта са авторски. Изображенията, видео файловете, песничките, иконите са взети от интернет (не са авторски). Аудио файловете с гласовете на учителя и децата са авторски.

12. Самите деца от детската градина, които играят на тези презентации-игри са и участници в тяхното създаване. Техните гласове са гласовете на героите в играта, техните гласове дават инструкциите за работа и оценката на изпълнената задача. Записването на гласовете им и последващото слушане ги стимулира допълнително – както да се стремят да произнесат думите отчетливо и ясно, така и след това да слушат с по-голямо внимание инструкциите и речта на героите.

13. Децата се научават да възприемат грешките си като част от процеса на учене, а не като личен провал.

Чрез работата по тези презентации-игри се цели да се повиши вътрешната мотивация за учене на децата като ученето не е самоцел а средство за решаване на проблеми. Да се улесни и олекоти възприемането на новите знания като се разчита на възможностите на информационните технологии. Да се даде възможност на децата веднага след усвояването на новите знания да ги приложат на практика, още при изпълнението на поставените задачи. Да се стимулира

активност, креативност и самостоятелност като всяко дете при самостоятелна работа (при групова работа решенията се взимат групово) с презентацията-игра само да определя своето темпо на работа, пътя и последователността на работата си, както и обема и вида на задачите, които да реши. Да се провокира детското критично и аналитично мислене, което се оказва нужно при решаването на определени задачи.

Като допълнителна цел на този продукт се откроява и полагането на основите на дигиталната култура на децата – работа с мишка, разпознаване на значението общоприети символи в интернет пространството – икони за начало, край, преминаване на следваща страница, преминаване на курсора на мишката в ръчичка или в стрелка.

Етапи от съдържанието на презентациите-игри:

Първо се въвежда кратката история/приказка около която е построена играта. След това децата получават насоки за работа – това включва и кратки теоретични знания поднесени по атрактивен начин. Следва работа по задачите последвана от моментална проверка на успеха на децата след всяко тяхно кликане в търсене на отговори – децата получават обратна връзка от самата презентация, а не от учителя. Завършва кратката приказка и децата получават като награда за добрата си работа кратък видео или аудио клип с песничка, която е тематично свързана със знанията и уменията, над които са работили.

Голяма част от презентациите-игри са доста обемни, но разделени на смислови части и децата имат възможност да решат кога да прекратят работата си, както и от коя смислова част да я започнат. Знаят, че трябва да изслушат внимателно историята, насоките, въпросите, задачите. След това с помощта на мишката да намерят решение на поставената задача и веднага да получат отговор дали са работили правилно или грешно.

Какви ключови компетентности могат да се развиват чрез продукта:

Развиване на езиковата грамотност

Поради малката си възраст децата все още не изучават четене, но основата на езиковата им грамотност може да се построи върху текстовете, които те

слушат. Умението да разбират какво чуват и да извличат от чулото информация, нужна за извършване на някакво действие със сигурност полага основите на четенето с разбиране в следващия етап от тяхното обучение. Свикват да наблюдават и анализират звуковата страна на думите, което е предпоставка за правилно изговаряне и изписване на думите в първи клас (свеждане на правописните и правоговорните грешки до минимум). Презентациите-игри ги стимулират да слушат с разбиране и да прилагат получената информация в практическата си работа.

Развиване на математическата компетентност

Продуктът дава възможност на децата както да усвоят елементарни математически представи, достъпни за тяхното възрастово развитие, така и да ги приложат при решаването на задачите в презентацията.

Развиване на дигиталната компетентност

Още от ранна предучилищна възраст децата свикват да използват дигиталните технологии за учене. Осъзнават, че докато играят, научават. Приучават се да боравят с мишка, да разпознават значението на промяната на вида на курсора и на общоприети икони.

Личностна, социална и компетентност за учене

Заложени са възможности за развитие на личностна, социална и културна компетентност чрез подбора на сюжетите. Компетентността за учене се развива като детето получи контрола върху действията си, върху пътя, по който да премине през съдържанието, върху темпото, с което да работи, върху обема на извършената работа. И като съзнателно проследява последващите резултати от направения избор. Преценява грешките си и прави изводи за следващо правилно решение.

Представям няколко интерактивни презентации, които са по мои идеи и са изработени от мен за целите на обучението по математика в детската градина.

Презентация „Тримата приятели“ за II и III група с цел изграждане на представа за кръг, квадрат, триъгълник и техните свойства; наблюдение и съпоставяне на наблюдавания обект с предварително известен еталон на обекта,

разпознаване на съответствието между еталон и обект; възприемане на приятелството като ценност; изграждане на умения за общуване и сприятеляване с нови хора. Водеща в презентацията е играта на криеница, на която играят заедно приятелчетата Кръгчо, Квадратчо и Триъгълничко. Децата се запознават с броя страни и ъгли на всяка фигура, след това откриват къде са се скрили. Новаторско е и участието на децата при създаването на презентацията – те озвучават героите в нея. В озвучаването участват децата от втора а група „Дъга“, за 27% от състава на децата българският език не е майчин. Те владеят езика в много малка степен и срещат затруднения с правилното произнасяне на звуковете от българската фонетична система. Така се постигат няколко цели наведнъж: Децата усвояват, без да искат текста на презентацията, а това значи, че и основните характеристики на равнинните фигури им стават познати, още преди да са гледали завършената презентация. Идеята, че те са артистите във филмчето, ги мотивира да са старателни, да концентрират вниманието си върху своята работа и да проявят търпение, за да се насладят по-нататък във времето на резултатите от своя труд. Обръщат специално внимание на артикулацията на звуковете, стремят се да изговарят ясно и отчетливо думите. Готови са да опитват много пъти, докато се получи добър резултат.

Презентация „Многоъгълници“ за IV група с цел затвърждаване на знанията за триъгълник, четириъгълник, петоъгълник и шестоъгълник; възпитаване на любов към животните; развиване на емпатия и желание за оказване на помощ на нуждаещ се; развиване на въображението, усета за хармония и естетическото чувство. Водеща в презентацията е историята на едно коте, което се е изгубило в гората и търси своя път към дома. Децата му помагат да намери мама като изпълняват различни задачи. След всяка успешно изпълнена задача пред котето се очертава част от неговия път към дома. Това се отразява на екрана с помощта на квадратна мрежа, посоки и брой стъпки. Задачите на децата са да отгатнат гатанките за геометричните фигури; да преброят броя на върховете на показаните геометрични фигури и да ги сравнят; да апликират човечета от геометрични фигури като се разделят на групи, всяка група получава еднакви

пликове с предварително изрязани фигури в тях, но едната група трябва да използва само триъгълниците, другата – само правоъгълниците, а третата – само квадратите. Трета и последна задача на децата е да открият геометрични фигури в своето обкръжение в занималнята, да ги посочат и назоват. След нейното изпълнение котето намира дома си и мама.

Презентацията „Колко са“ за II – III група с цел осмисляне на взаимоотношението между количество, число, числова карта и цифра; затвърждаване на уменията за броене и сравняване; събиране и изваждане до 6; осмисляне значението на числото нула; пропедевтика на умножение; разбиране начина на живот на някои животни. Основа на презентацията е настъпването на пролетта и събуждането на природата – пчеличките излизат да си търсят нектар, Мечо се събужда гладен и иска да си хапне медец. Децата броят и сравняват цветя, пчелички, мечета и бурканчета с мед. Проверяват има ли достатъчно цветя за всяка пчеличка; колко пчелички трябва да отлетят на друга полянка, за да си намерят цвете; колко са пчеличките на полянка, на която всъщност няма изобразена нито една пчела; колко пчелички трябва, за да занесат всички бурканчета с мед на Мечо, ако едното бурканче се носи от две пчели. Децата избират своите отговори и ги отбелязват чрез кликане на бутон с верния според тях отговор.

Презентацията „Сезони“ (изработена в екип със Светлана Лазарова) за II група с цел изграждане на представа за времеви еталони – сезон и година и възпитаване на любов към природата. Основата на презентацията е историята на обърканите сезони. Децата избират с кой сезон ще играят. Отваря се природна картина, в която са налични признаците на всички сезони. Чрез премахване и добавяне на елементи те правят картината да отговаря на избрания от тях сезон. След това обличат Ани или Иво с подходящи за сезона дрешки. И тази презентация е озвучена с гласовете на децата, с които работят.

Презентацията за III група „Страната на приказките. Да спасим Елза!“ с цел ориентиране в посоките наляво-надясно; сравняване на обекти по височина и дължина и подреждане на сериационна редица; възпитаване в чувство на

емпатия и желание да се помогне на изпаднал в беда; възпитаване на постоянство, решителност и смелост. Презентацията е на основата на история за Елза (героиня от филма „Ледено кралство“, която децата познават). Тя е пленена от зъл магьосник и децата трябва да отидат в неговото царство, да претърсят всеки замък, да изпълнят задачите на магьосника и така да спасят Елза. До страната на приказките се стига с влак. Предварително си купуват билети-гривнички за влака и ги поставят на лявата си ръка. Стигат до входа на страната на приказките. Минават през него, стигат до гора, избират в коя посока ще продължат, претърсват замъка, който са избрали. От него си взимат плик с картинка, която по-късно ще видят. Входа, пътеката, гората, замъците са реално съществуващи обекти в занималнята (декори от подръчни материали) и в същото време се визуализират техни изображения в презентацията. Получават писмо от магьосника, той им поставя задачи, изпълняват ги. Децата се разделят на групи според това кой каква картинка е намерил и подреждат върху лявата страна на магнитната дъска змиите по дължина като започнат от най-дългата, друг отбор подрежда върху дясната страна на дъската ключовете като започва от най-късия. След това подреждат по височина във възходящ и низходящ ред всички дървета и ключове разделени в лявата и дясната половина на дъската. Трета и последна задача на децата е да подредят в двете половини на дъската влакчетата по дължина, а хората (представители на различни професии) – по височина. Всяка група от подрежданите предмети се състои от по четири обекта. Накрая Елза е спасена. В тази презентация озвучаването е с участието на мои роднини и приятели.

Снимки от ситуация, в която децата играят на „Страната на приказките. Да спасим Елза!“ – физическата среда допълва и се преплита с виртуалната.

Представените презентации са изработени в Power Point, в тях са използвани превключватели и хипервръзки, които ги правят интерактивни. Децата, еднакво се забавляват да озвучават презентациите и да играят с готовия продукт.

Презентациите са необходима част от съвременния образователен процес в детската градина. Те въздействат на няколко сетива едновременно, лесни за представяне пред децата, лесни за създаване и съхраняване. Могат да се използват както за въвеждане на нови представи, така и за актуализиране и затвърдяване на предварително изградени представи и за диагностика на степента, в която децата покриват изискванията на държавните образователни стандарти.

Част от представените тук презентации, както и някои други, съдържанието, на които не е засегнато в този текст, можете да видите на адрес: <http://igrizamalkite.free.bg/>. Презентациите са публикувани във вид, който позволява да се играе на тях в интернет, без необходимост да бъдат сваляни и записвани на диск, но тъй като използваният хостинг е безплатен, не се знае до кога презентациите ще бъдат достъпни на този адрес.

Използвана литература:

Рангелова Вярка, *Дипломна работа: Мултимедийните презентации в процеса на педагогическо взаимодействие по математика в детската градина*, Варна 2020